

Αιγυπτιακός πολιτισμός

Διδακτικοί στόχοι

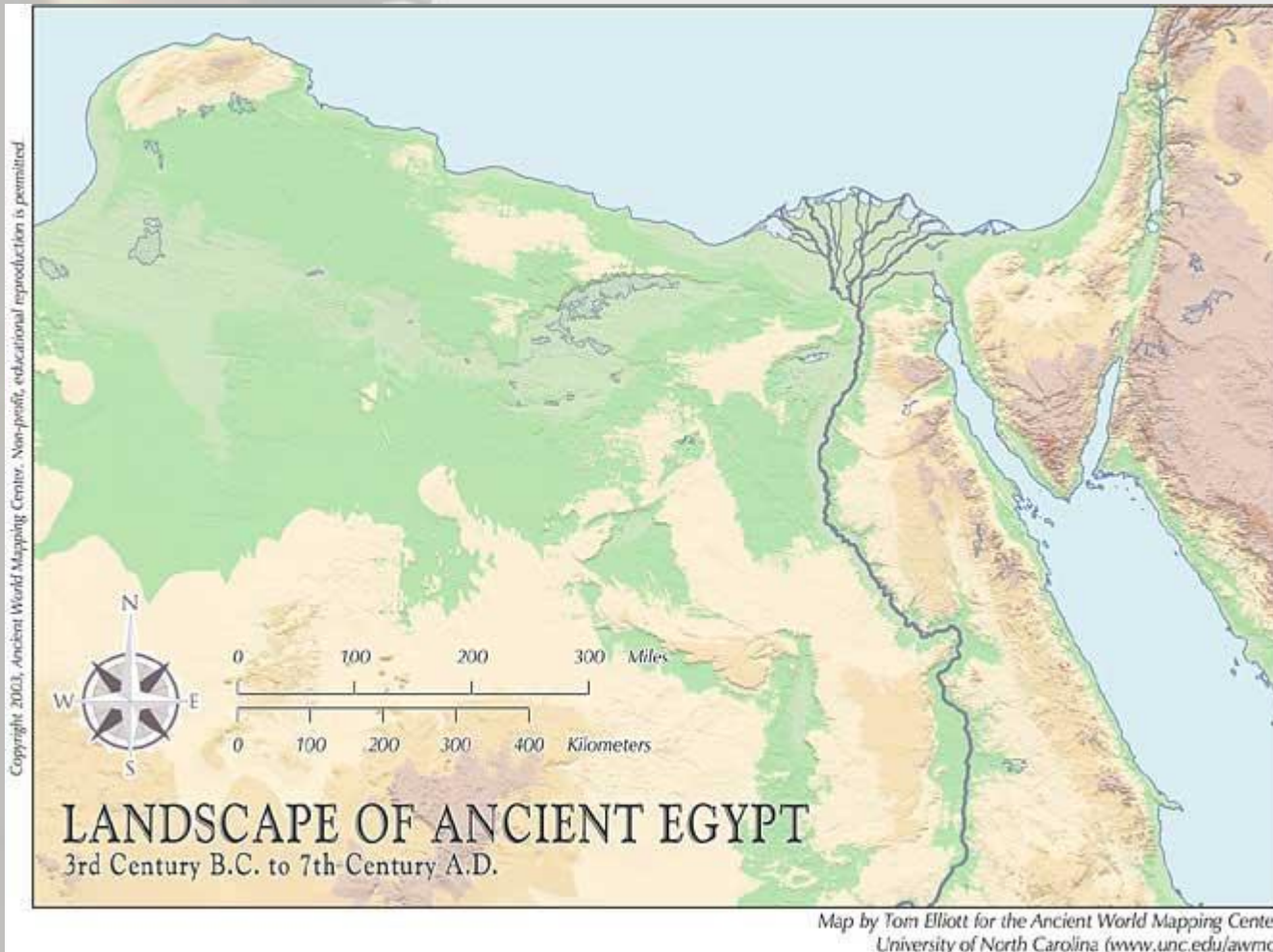
- Να σχηματιστεί μία συνοπτική εικόνα για τον αιγυπτιακό πολιτισμό
- Να εκτιμηθεί ο γεωγραφικός παράγοντας στην ανάπτυξη του πολιτισμού

Η χώρα

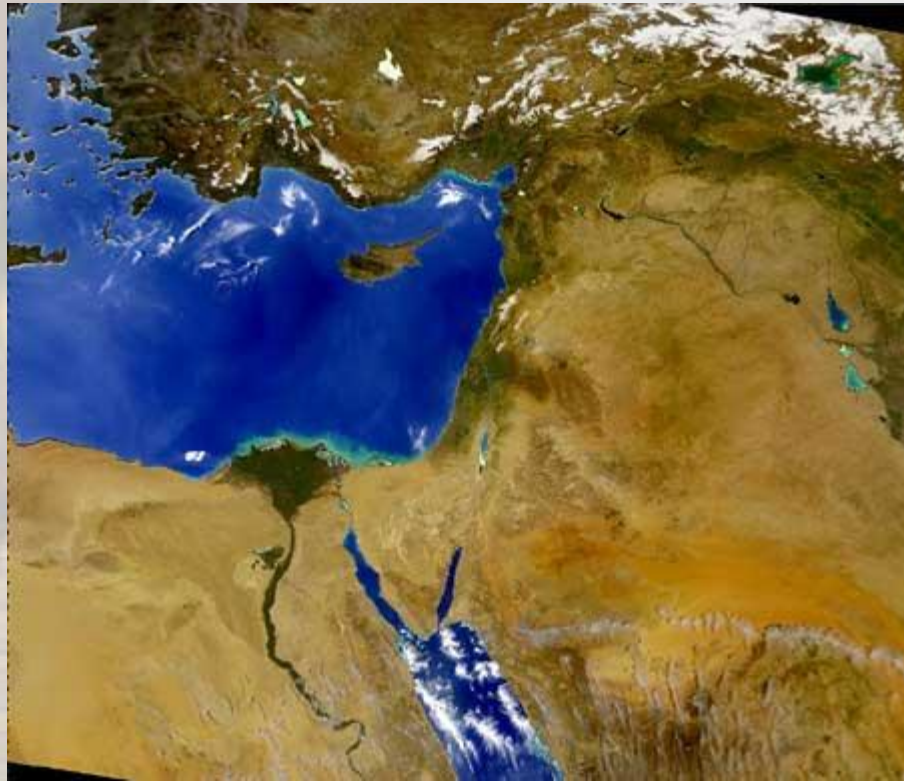
- Μπορείτε να εντοπίσετε την Αίγυπτο;
- Σε ποια ήπειρο βρίσκεται;
- Σε ποιο σημείο της;

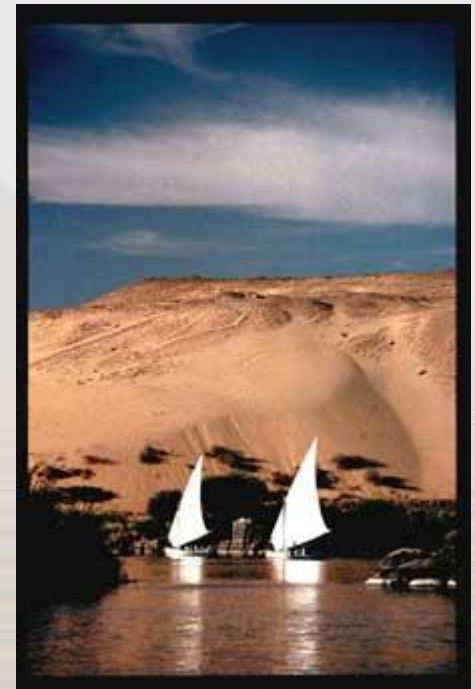
Ας παρατηρήσουμε τη μορφολογία της.

Τι παρατηρείτε σε αυτή τη φωτογραφία δορυφόρου;

Γιατί ο Ηρόδοτος αποκαλεί την Αίγυπτο «δῶρο του Νείλου»;

Ιστορία

- Τέλη 5^{ης} χιλιετίας: οργανωμένη ζωή
 - Τέλος 4^{ης} χιλιετίας δύο κράτη
 - Άνω Αιγύπτου
 - Κάτω Αιγύπτου
- } Ενώνονται από Μήνη
- **Αρχαίο βασίλειο** (3000-2000 π.Χ.) πρωτεύουσα Μέμφιδα – επέκταση κυριαρχίας προς ανατολικά και νότια
- Μεγάλα έργα: πυραμίδες Γκίζα – ναοί
- ανάκτορα
- Εσωτερικές ταραχές για 2 αιώνες
Επικρατούν ηγεμόνες Άνω Αιγύπτου

Μέσο βασίλειο 2000-1540 π.Χ.

- Πρωτεύουσα: Θήβα
- Ανάπτυξη πολιτισμού, βελτίωση καλλιιεργειών, εσωτερικής οργάνωσης
- 1680 π.Χ. Υκσώς καταλαμβάνουν τη χώρα
- Καλές σχέσεις με λαούς Μεσοποταμίας και Κρήτες
- Εισάγεται το πολεμικό άρμα

Νέο βασίλειο 1540-1075 π.Χ.

- Αιγύπτιοι διώχνουν τους Υκσώς
- Κατακτούν Παλαιστίνη, Φοινίκη, Συρία, Κύπρο
- Αναπτύσσεται το εμπόριο
- Μεγάλα έργα ναοί και ανάκτορα
- Ασιατικές κτήσεις εγκαταλείπονται λόγω επιδρομών Χετταίων και λαών θάλασσας
- 14^{ος} Θρησκευτική μεταρρύθμιση – Ακενατών
- 13^{ος} Ραμσής Β΄ - οικοδομική άνθηση
- 12^{ος} εγκαταλείπονται οι ασιατικές κτήσεις εξαιτίας επιδρομών λαών θάλασσας
- 11^{ος} αρχή παρακμής
- Ασσύριοι και Πέρσες υποτάσσουν τη χώρα

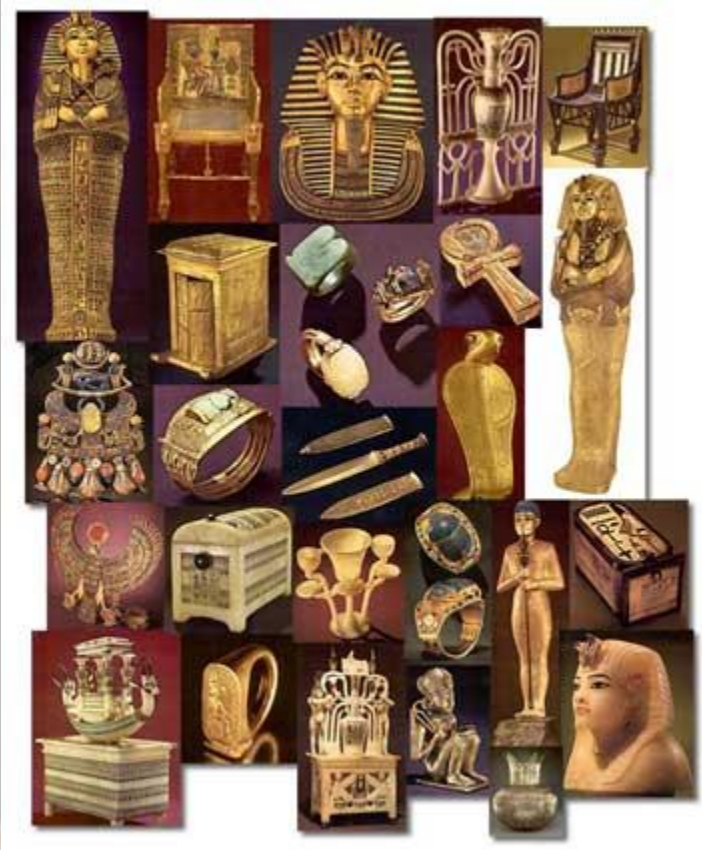
Πολιτισμός – α. Θρησκεία

- Πολυθεΐα- Θεοί με ανθρώπινο σώμα και κεφάλι ζώου

Προσπάθεια Ακενατών να εξαλείψει την πολυθεΐα
αποτυγχάνει- ιερατείο αντιδρά

Εξαιτίας κοπιώδους ζωής και κακουχιών

Πιστεύουν στη
μετά θάνατον
ζωή

- Ταριχεύουν νεκρούς
- Τους θάβουν μαζί με όλα τα σκεύη σε εντυπωσιακά ταφικά μνημεία

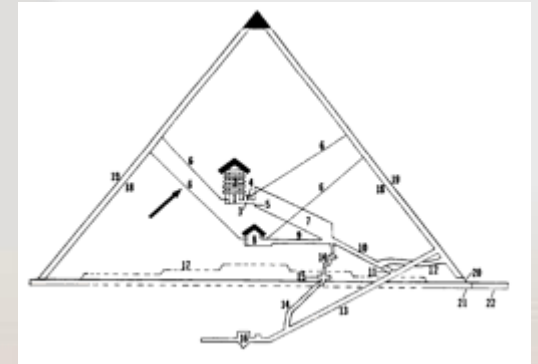
Θέματα για συζήτηση

- Τα χαρακτηριστικά της αιγυπτιακής τέχνης
- Τι δείχνει η μνημειακότητα των πυραμίδων;
- Υπάρχουν σήμερα ανάλογα δείγματα μνημειακότητας ;
- Ποιες αντιλήψεις διαφαίνονται πίσω από την προσπάθεια του ανθρώπου να δημιουργήσει κάτι το μνημειώδες;
- Γιατί διαμορφώθηκαν μεταθανάτιες δοξασίες στους Αιγυπτίους;

Δραστηριότητες για το Λύκειο

- Οι μαθητές συλλέγουν στοιχεία για τα έθιμα ταφής του τόπου καταγωγής τους. Προσπαθούν να εξηγήσουν την έννοια αυτών των εθίμων ή των συμβολισμών τους. Πώς οι συγκεκριμένες τελετές ή τα έθιμα βοηθούν τους επιζώντες;
- Ποια χρώματα σχετίζονται με τις τελετές ταφής; Μπορείτε να το δικαιολογήσετε;
- Ακολουθείται κάποια πρακτική σχετικά με τα μαλλιά των συγγενών που πενθούν;
- Χρησιμοποιούν μουσική κατά τη διάρκεια της τελετής;
- Ποια ώρα γίνεται η τελετή ταφής;
- Πώς προετοιμάζεται το σώμα του νεκρού;
- Σε συνεργασία με τον Θεολόγο μπορεί η έρευνα να επεκταθεί για τις διάφορες θρησκείες.

Μνημειακή αρχιτεκτονική

Εξερευνήστε τις πυραμίδες

1. <http://www.ancientegypt.co.uk/pyramids/home.html>
2. <http://www.nationalgeographic.com/pyramids/pyramids.html>

Τολμήστε μία εικονική περιήγηση (απαιτείται quicktime)

www.panoramas.dk/fullscreen/fullscreen38.html

<http://egypt.madeena360.com/giza/03.html>

Γραφή

- Ήδη από 4^η χιλιετία
- Επινόηση γραφής δηλώνει πολιτιστικό επίπεδο
- Χαρακτήρες – σύμβολα

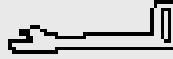

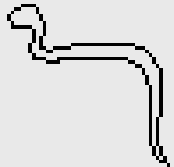

1822 J. Champollion αποκρυπτογραφεί στήλη Ροζέτας

Ανακαλύφθηκε το 1799 στο Δέλτα του Νείλου κατά τη διάρκεια της εκστρατείας του Ναπολέοντα στην Αίγυπτο. Πρόκειται για μία στήλη από μαύρο βασάλτη με το κείμενο ενός διατάγματος του 196 π.Χ. γραμμένο στα ιερογλυφικά, στη λαϊκή γραφή της Αιγύπτου και τα ελληνικά. Η χρήση τριών γλωσσών στο ίδιο κείμενο επέτρεψε την αποκρυπτογράφιση της ιερογλυφικής γραφής.

<ul style="list-style-type: none"> • A 	<ul style="list-style-type: none"> • B 	<ul style="list-style-type: none"> • C 	<ul style="list-style-type: none"> • D 	<ul style="list-style-type: none"> • E 	<ul style="list-style-type: none"> • F
<ul style="list-style-type: none"> • G 	<ul style="list-style-type: none"> • H 	<ul style="list-style-type: none"> • I 	<ul style="list-style-type: none"> • J 	<ul style="list-style-type: none"> • K 	
<ul style="list-style-type: none"> • L 	<ul style="list-style-type: none"> • M 	<ul style="list-style-type: none"> • N 	<ul style="list-style-type: none"> • O 	<ul style="list-style-type: none"> • P 	
<ul style="list-style-type: none"> • Q 	<ul style="list-style-type: none"> • R 	<ul style="list-style-type: none"> • S 	<ul style="list-style-type: none"> • T 	<ul style="list-style-type: none"> • U 	
<ul style="list-style-type: none"> • V 	<ul style="list-style-type: none"> • W 	<ul style="list-style-type: none"> • X 	<ul style="list-style-type: none"> • Y 	<ul style="list-style-type: none"> • Z 	

Τι σώθηκε στα κείμενα

- Εξιστόρηση δράσης και κατορθωμάτων Φαραώ
- Ελάχιστα λογοτεχνικά κείμενα (ποιήματα θρησκευτικού και λυρικού περιεχομένου, λαϊκές διηγήσεις)
- Θέλετε να γράψετε το όνομά σας στα ιερογλυφικά;

<http://www.isomedia.com/homes/mjohns/e-name.htm>

ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

- Εμπειρικές αστρονομικές γνώσεις από παρακολούθηση **πλημμυρών Νείλου**
- Καθιερώνουν ημερολόγιο 365 ημερών
- Χωρίζουν έτος σε μήνες – εβδομάδες
- Προσδιορίζουν ώρα βάσει ηλιακής σκιάς
- Αναπτύσσεται η πρακτική γεωμετρία ώστε να μετρώνται οι **πλημμυρισμένες εκτάσεις γης**

ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

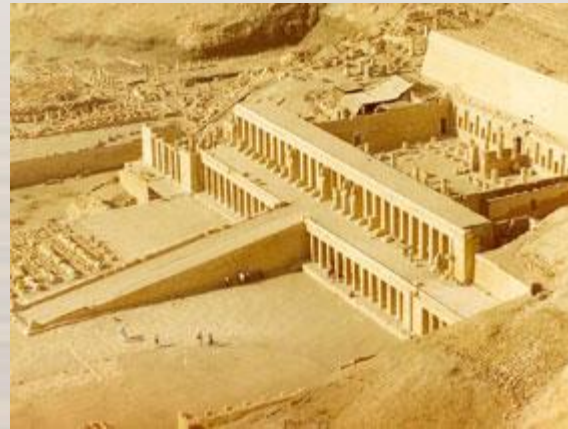
Αναρωτηθήκατε

- Τι γνώσεις χρειάζονταν για να κατασκευάσουν τις πυραμίδες;
- Τι γνώσεις χρειάζονταν για να ταριχεύουν τους νεκρούς;
- Επισκεφθείτε την έκθεση του Βρετανικού Μουσείου **Mummy: The Inside Story**

[http://www.thebritishmuseum.ac.uk/compass/ixbin/hixclient.exe?_IXDB=_compass&_IXFIRST=1&_IXMAXHITS=1&_IXSPFX=graphical/gt/lin/&_IXtour=ENC12806&\\$_with+all_unique_id_index+is+\\$_=ENC12806&submit-button=summary](http://www.thebritishmuseum.ac.uk/compass/ixbin/hixclient.exe?_IXDB=_compass&_IXFIRST=1&_IXMAXHITS=1&_IXSPFX=graphical/gt/lin/&_IXtour=ENC12806&$_with+all_unique_id_index+is+$_=ENC12806&submit-button=summary)

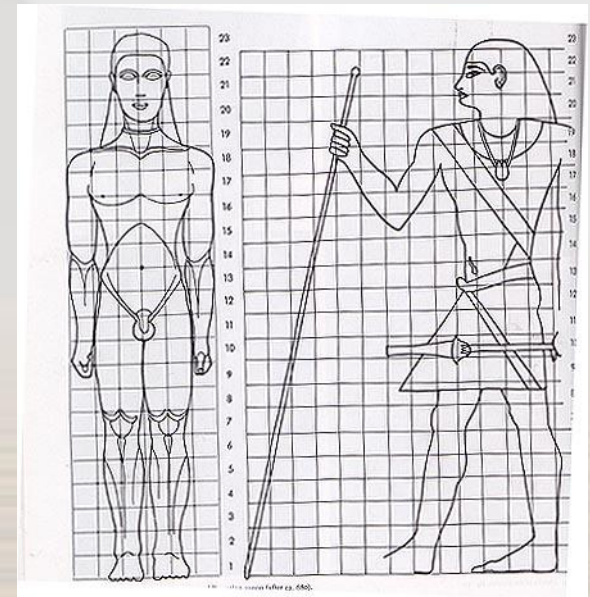
Τέχνες

- Στην υπηρεσία του Φαραώ
- Μνημειακού χαρακτήρα – επιβάλλονται με τις διαστάσεις τους

Επίδραση τεχνών στην Ελλάδα

- Η Αίγυπτος είναι η χώρα από την οποία ξεκίνησε μία μεγάλη καινοτομία στην εξέλιξη της ελληνικής πλαστικής- η χρήση μαρμάρου.
- Οι Έλληνες είδαν τα αγάλματα σε υπερφυσικό μέγεθος και επηρεάστηκαν

Ναός Λούξορ

- Μπορείτε να δείτε φωτογραφίες στη διεύθυνση <http://www.pbs.org/wgbh/nova/egypt/explore/sansluxor.html>
- Μπορείτε να περιηγηθείτε εικονικά (απαιτείται quicktime) <http://egypt.madeena360.com/luxor/01.html>

Ναός Καρνάκ

Περιήγηση στο Καρνάκ

1. <http://www.pbs.org/wgbh/nova/egypt/explore/karnakrams.html>
2. <http://www.civilization.ca/civil/egypt/egca08e.html>

Δικτυακή βιβλιογραφία

Αξίζουν την επίσκεψή σας

- <http://www.thebanmappingproject.com/>
- <http://www.pbs.org/wgbh/nova/pyramid/>
- <http://www.egyptianmuseum.gov.eg/>
- <http://www.tutankhamun-exhibition.co.uk/>
- <http://www.ancientegypt.co.uk/menu.html>
- <http://www.ancientegypt.co.uk/pyramids/home.html>
- <http://www.bbc.co.uk/history/ancient/egyptians/>
- <http://www.fordham.edu/halsall/ancient/asbook04.html>
- <http://www.christusrex.org/www1/vaticano/EG-Egiziano.html>
- <http://www.ancient-egypt.org/>

- Διαδραστική ξενάγηση στο Λούβρο από τον τ. Υπουργό Πολιτισμού
- http://www.culture.gouv.fr/culture/arcnat/saqqara/fr/intro_flash.htm
- Οι αίθουσες Αιγυπτιακής τέχνης του Λούβρου
- http://www.louvre.fr/anglais/visite/ae/ae_f.htm
- Αιγυπτιακές μούμιες
- <http://www.thebritishmuseum.ac.uk/mummy/index.html>
- Εικονικές περιηγήσεις σε ναούς της Αιγύπτου
- <http://www.bartneck.de/work/qtvr/egypt/β>
- Μαθηματικές πράξεις στην αρχαία Αίγυπτο
- <http://www.isomedia.com/homes/mjohns/calc.htm>
- Προσοχή: Για να δείτε τις εικονικές περιηγήσεις θα πρέπει να έχετε εγκαταστήσει στον υπολογιστή σας το quicktime:
<http://www.apple.com/quicktime/download/>